

Lehdistötiedote

JULKAISUVAPAA: torstaina 4.9.2025 klo 02

Suomalainen mediakenttä ja lehdistönvapausjärjestöt vetoavat yhdessä tasavallan presidenttiin: Suomi esiin toimittajien turvaamiseksi Gazassa

Poikkeuksellisen laaja suomalaista mediaa ja lehdistönvapaustyötä edustava rintama – journalistit, päätoimittajat, kustantajat, Julkisen sanan neuvosto ja lehdistönvapautta ajavat kansalaisjärjestöt – on jättänyt tasavallan presidentti Alexander Stubbille vetoomuksen, jossa vaaditaan Suomea käyttämään kansainvälistä asemaansa toimittajien suojelemiseksi Gazassa.

Elokuussa 2025 Gazassa surmattiin jälleen lukuisia toimittajia Israelin armeijan iskuissa. Muutamien päivien sisällä kuoli kuusi journalistia ja media-avustajaa, heidän joukossaan Reutersin, Associated Pressin ja Al Jazeeraan työntekijöitä. Kansainvälinen Toimittajat ilman rajoja -järjestö (RSF) on dokumentoinut yli 200 toimittajan kuoleman lähes kahden vuoden aikana ja toimittanut Kansainväliselle rikostuomioistuimelle tutkintapyyntöjä.

Vetoomuksen mukaan kyse ei ole yksittäisistä tragedioista, vaan hyökkäyksestä vapaan tiedonvälityksen perusperiaatteita vastaan. Tämän lisäksi ulkomaisten toimittajien pääsy alueelle on estetty. “Gazassa meneillään oleva toimittajien tappaminen ja mediasulku ovat ennennäkemätön isku vapaalle journalismille. Sen hiljainen salliminen luo vaarallisen ennakkotapauksen myös tuleviin konflikteihin”, sanoo Journalistiliiton puheenjohtaja **Marjaana Varmavuori**.

YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 2222 velvoittaa jäsenmaita suojelemaan toimittajia aseellisissa konflikteissa ja saattamaan vastuulliset oikeuteen. Vetoomuksen allekirjoittajat korostavat, että päätöslauselman räikeät rikkomukset eivät voi jäädä kansainvälisessä yhteisössä ilman seuraamuksia.

“Suomalainen mediakenttä on yhtenäinen, kun kyse on sananvapaudesta ja tiedonvälityksen turvaamisesta. Päätoimittajat pitävät välttämättömänä, että Suomi käyttää arvovaltaansa toimittajien suojelemiseksi Gazassa”, korostaa Päätoimittajien yhdistyksen puheenjohtaja **Antti Kokkonen**.

Vetoamus painottaakin Suomen erityistä vastuuta asiassa. RSF:n vuoden 2025 lehdistönvapausindeksissä Suomi kuuluu vain seitsemän maan joukkoon koko maailmassa, joissa lehdistönvapaus voidaan määritellä hyväksi.

“Vain 0,8 prosenttia maailman väestöstä asuu Suomen kaltaisessa maassa, jossa lehdistönvapauden voidaan katsoa toteutuvan hyvin. Vapaan ja faktapohjaisen

tiedonvälityksen puolustaminen yhdistää siis kaikkia suomalaisia. Siksi Suomella on asiassa erityinen rooli ja vastuu myös kansainvälisesti”, sanoo Toimittajat ilman rajoja, Suomi -järjestön puheenjohtaja **Kaius Niemi**.

Kun journalistien työ estetään, alueen tapahtumista välittyvä kuva jää ohueksi ja pirstaleiseksi. Ilman journalistista faktantarkistusta on vaarana, että kaikki tieto leimataan propagandaksi. Tämä uhkaa sekä yleisön tiedonsaantioikeutta että kansainvälisen päätöksenteon edellytyksiä.

“Ilman journalistien työtä emme voi saada riippumatonta ja totuudenmukaista kuvaa kriisialueiden tapahtumista. Vapaan faktapohjaisen tiedonvälityksen puolustaminen on avoimen demokratian ja yhteiskunnan toimivuuden edellytys kaikkialla maailmassa”, painottaa Medialiiton toimitusjohtaja **Jukka Holmberg**.

Allekirjoittajat vertoavat, että tasavallan presidentti:

1. Nostaa Gazan mediasulun ja päätöslauselman 2222 kunnioittamisen esiin kansainvälisissä yhteyksissä sekä vaatii toimia toimittajien tappamisen ja siihen liittyvän rankaisemattomuuden lopettamiseksi.
2. Vaatii esteetöntä pääsyä Gazaan kansainvälisille toimittajille.
3. Pitää vapaan tiedonvälityksen puolustamista johdonmukaisesti esillä Suomen ulkopolitiikan arvopohjaisena kulmakivenä.

Vetoomuksen ovat allekirjoittaneet Toimittajat ilman rajoja, Suomi, International Press Institute Suomen ryhmä, Julkisen sanan neuvosto, Medialiitto, Päätoimittajien yhdistys PTY, Suomen Journalistiliitto sekä Viestintä ja kehitys -säätiö Vikes.

Vetoomusteksti löytyy tämän tiedotteen lopusta.

Lisätietoja:

Kaius Niemi, puheenjohtaja, Toimittajat ilman rajoja Suomi, 0447655706, kaius.niemi@rsf.fi

Marjaana Varmavuori, puheenjohtaja, Journalistiliitto, 0505980092, marjaana.varmavuori@journalistiliitto.fi

Antti Kokkonen, puheenjohtaja, Päätoimittajien yhdistys PTY, 0503430379, antti.kokkonen@kaleva.fi

Arvoisa tasavallan presidentti,

Me allekirjoittaneet vetoamme Teihin, jotta Suomi käyttäisi painokkaasti ja näkyvästi asemaansa kansainvälisessä yhteisössä tiedonvälityksen turvaamiseksi Gazassa.

YK:n päätöslauselma velvoittaa suojelemaan toimittajia sodissa

Elokuussa 2025 Gazassa surmattiin jälleen useita toimittajia Israelin armeijan iskuissa, mukaan lukien Reutersin, Associated Pressin ja Al Jazeeraan avustajia. Kahden päivän sisällä kuoli kuusi journalistia ja media-avustajaa. Kansainvälinen Toimittajat ilman rajoja -järjestö (RSF) on dokumentoinut yli 200 toimittajan kuoleman lähes kahden vuoden aikana Gazassa ja toimittanut Kansainväliselle rikostuomioistuimelle neljä tutkintapyyntöä. Näistä tiedoista käy ilmi, että toimittajiin on kohdistettu toistuvasti tappavia iskuja, usein heidän työtehtäviensä aikana ja selvästi tunnistettavissa olevin PRESS-merkinnöin varustettuna.

Kyseessä ei ole ainoastaan isku yksittäisiä ihmisiä vastaan, vaan hyökkäys koko vapaan tiedonvälityksen perusperiaatteita vastaan. YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 2222 velvoittaa suojelemaan toimittajia aseellisissa konflikteissa ja myös kehottaa jäsenmaita saattamaan vastuulliset oikeuteen. Näin ollen sen räikeä rikkominen ei voi jäädä kansainvälisessä yhteisössä ilman seurauksia.

Suomen erityinen vastuu

RSF:n World Press Freedom Index 2025 osoittaa, että vain 0,8 prosenttia maailman väestöstä elää maissa, joissa lehdistönvapaus voidaan määritellä hyväksi. Suomi kuuluu tähän vain seitsemän maan pieneen kärkijoukkoon yhteensä 180 maan listauksessa.

Tämä poikkeuksellinen asema tuo Suomelle erityisen vastuun: meidän tulee toimia voimallisesti sen puolesta, että riippumattoman journalismin ääni pääsee kuuluviin myös sota-alueilla ja kantautuu laajemman yleisön tietoisuuteen. Suomea myös kuunnellaan asiassa kansainvälisesti. Siksi Suomen kyky edistää vapaan tiedonvälityksen asiaa mitataan nimenomaisesti Gazan murhenäytelmän kaltaisissa tilanteissa.

Vapaan ja faktapohjaisen tiedonvälityksen puolustaminen yhdistää suomalaisia.

Miksi vapaa raportointi on välttämätöntä?

Kun journalistien työ Gazassa estetään, alueen tapahtumista välittyvä kuva jää ohueksi ja pirstaleiseksi. Ilman journalistista faktantarkistusta, osapuolet voivat leimata kaikki Gazasta kantautuvat tiedot propagandaksi.

Journalistien tappaminen ja heidän työnsä estäminen heikentää median kykyä näyttää

tilanne Gazassa sellaisena kuin se todellisuudessa on. Sota muuttuu yleisön näkökulmasta etäiseksi. Inhimillinen hätä pelkistyy vain lyhyiksi uutissähkeiksi ja numeroiksi.

Tämä kaikki on vaarantamassa niin suuren yleisön tiedonsaantioikeutta kuin kansainvälisen päätöksenteon edellytyksiäkin.

Vetoomuksemme

Pyydämme, että Te Suomen presidenttinä:

1. Nostatte Gazan mediasulun ja päätöslauselman 2222 kunnioittamisen esiin kansainvälisissä yhteyksissä sekä vaaditte toimia toimittajien tappamisen ja siihen liittyvän rankaisemattomuuden lopettamiseksi.
2. Vaaditte esteetöntä pääsyä Gazaan kansainvälisille toimittajille.
3. Pidätte johdonmukaisesti esillä vapaan tiedonvälityksen välttämättömyyttä Suomen ulkopoliitiikan arvopohjaisena kulmakivenä.

Arvoisa presidentti,

Gazassa meneillään oleva toimittajien jatkuva tappaminen on ennennäkemätön isku vapaalle journalismille. Hiljaisuus asian ympärillä luo vaarallisen ennakkotapauksen faktapohjaisen tiedonvälityksen nujertamiselle tulevissa konflikteissa.

Ilman journalistien työtä maailma menettää kykynsä nähdä ja ymmärtää, mitä tapahtuu. Suomella on mahdollisuus ja velvollisuus olla tässä kysymyksessä eturintamassa.

Kunnioittavasti,

*Toimittajat ilman rajoja, Suomi
International Press Institute, Suomen ryhmä
Julkisen sanan neuvosto
Medialiitto
Päätoimittajien Yhdistys PTY
Suomen Journalistiliitto
Viestintä ja kehitys -säätiö Vikes*